

Студијски програм: БИОЛОГИЈА, ОАС, VIII семестар			
Назив предмета: БИОИНДИКАТОРИ И МОНИТОРИНГ СИСТЕМ			
Наставник: Татјана Р. Јакшић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Усвојена знања из фитоекологије и зооекологије			
Циљ предмета Интегралан мулти, интер и трансдисциплинаран приступ праћења и контроле стања квалитета животне средине, еколошког статуса природних простора, деградираних простора под негативним антропогеним утицајима.			
Исход предмета Студенти треба да овладају савременим методама интегралне контроле квалитета животне средине (земљиште, ваздух, вода) и процене еколошког статуса различитих типова природних и нарушених еколошких система.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Мулти, интер и трансдисциплинарни мониторинг квалитета животне средине, еколошког статуса и интегритета екосистема (циљеви, планирање, избор параметара и метода, рекогносцирање терена, избор референтних екосистема, узимање репрезентативних узорака, дефинисање просторно-временске динамике, теренска мерења, лабораторијске анализе). Мониторинг еколошког статуса акватичних екосистема (хидроморфолошке карактеристике и стандардне методе за њихову процену, физичко – хемијски параметри квалитета, основни и приоритетни полутнти, методе и мониторинг програми, биомониторинг резиденцијалне биоте), Мониторинг квалитета ваздуха (физичко-хемијске методе у мониторингу емисије и имисије), Мониторинг квалитета земљишта (физичко-хемијске методе, педолошке методе у бонификовања земљишта, биолошке методе за процену квалитета земљишта). <i>Практична настава:</i> Биолошки индикатори загађења. Теренска мерења у биомониторингу, Мониторинг квалитета акватичних екосистема, Одрђивање БПК у води., Одрђивање ВРК ₅ у води, Индекси сапробности. КНÖPP–у (1954), PANTLE-BUCK-у (1955), и ZELINKA, MARVAN и КУВИЌЕК-у (1959). Индекси диверзитета, Коришћење зообентоса текућих вода и језера као објекта биолошког мониторинга, Коришћење силикатних алги као индикатора ацидификације, Биоиндикација степена загађености ваздуха урбаних средина коришћењем лишаја и маховина као индикатора, Физичко-хемијске и педолошке методе у мониторингу квалитета земљишта, Биолошке методе за процену квалитета земљишта, Микроорганизми као показатељи процеса у земљишту. Интегрални биотички индекси Укупни органски угљеник ТОС, дређивање активности каталазе и пероксидазе у живим системима у зависности од загађења. Ипитивање загађености ваздуха, воде и земљишта.			
Литература 1. Савић, Д., Степанов, Ј., Стевановић-Чарапина, Н. Оцена и свеобухватна оцена стања животне средине. Аналитички инструменти у области животне средине. (2013). 2. Рожаја, Д. Јаблановић М. : Загађивање и заштита животне средине. Завод за уџбенике и наставна средства, САП Косово, Приштина. (1980). 3. Thomas, W.A., Goldstein, Gerald, Wilcox, W.H.: Biological indicators of environmental quality. „Ann arbor sc. publ. inc.“, Ann Arbor. (1973). 4. Јакшић, Т., Живић, Н. Биоиндикатори и мониторинг систем. Природно-математички факултет Универзитета у Приштини, Кос. Митровица (2020).			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: Предавања 2	Практична настава: Вежбе 3	
Методe извођења наставе Предавања, интерактивност, вежбе, семинари, контролни тестови			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијум-и	30	
семинар-и			